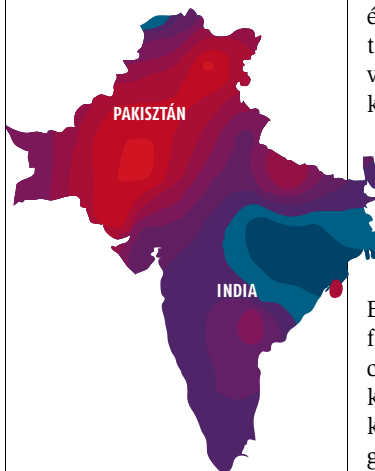

van szükség, mert az lcd-kontaktlencse egyelőre nem színes, és csak egyszerűbb ábrákat tud megjeleníteni. Ha a fókuszálásra is találnának megoldást, akkor várható, hogy akár számítógépes többletinformációkat lehet vetíteni az éppen látott valóságra.

Őskutatás

Régebben élnek romák Európában, mint eddig az írott források alapján sejteni lehetett – vonták le a következtetést európai kutatók egy széles körű genetikai vizsgálatból. Míg a történelmi feljegyzésekben a XIV. századtól bukkannak fel utalások a jelenlétükre a Balkánon, a Current Biology című folyóiratban megjelent tanulmány szerzői úgy vélik, hogy a népcsoport – ma Európa legnagyobb, 11 millióra becsült kisebbsége – legalább kilencszáz éve a kontinensen él. Feltételezik, hogy tagjai az indiai őshazából a Balkánon keresztül jutottak el a földrész belsőbb területeire. A mostani felmérés arról is képet ad, hogy az egyes közösségek milyen kapcsolatba kerültek más európai népekkel. Litvániában, Spanyolországban és Portugáliában például korábban többet keveredtek egymással a romák és nem romák, mint máshol, ám időközben nőtt az elszigetelt-

ségük, viszont a Balkánon és Közép-Európában ez mintha épp most kezdene oldódni. David Comas, a barcelonai Pompeu Fabra Egyetem biológusa és társai azt a korábbi, elsősorban nyelvészeti alapú feltételezést is igazolták, hogy a cigányok a mai pakisztáni–indiai határvidékről származnak (a térképen a legélénkebb piros jelzi a legvalószínűbb helyet). Ez az őspopuláció másfél ezer éve jelent meg, és egy része több hullámban nyugat felé vándorolt; gyorsan haladva, közben viszonylag kevés gént cserélve másokkal, Közép-Ázsián, a Kaukázuson és a Közel-Keleten át érkezett Európába. Ennek pontos idejéről nem foglal állást a tanulmány, csak annyit mond, hogy kilencszáz éve már két külön – a dolgozatban a bolgár és a spanyol ágakkal azonosított – csoportjuk is Európában élt. Más, korábbi elméletek szerint Spanyolországba nemcsak a Balkánon keresztül, hanem észak-afrikai kerülővel is eljuthattak a romák.

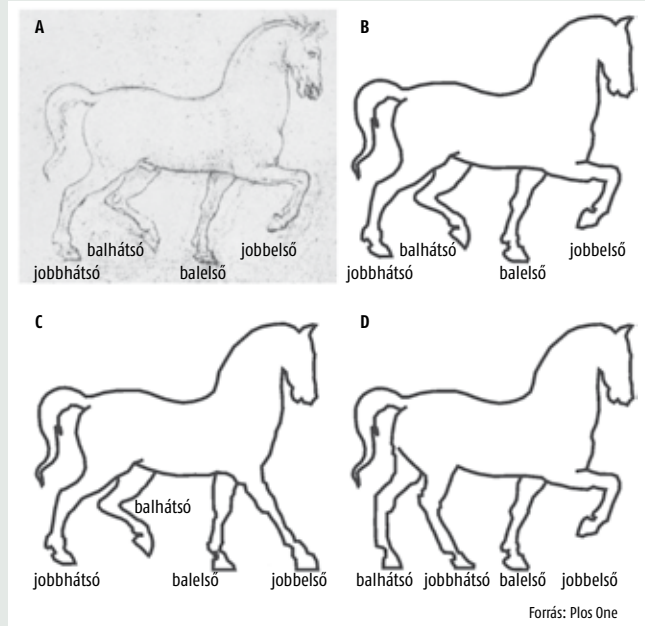
Ülésponatok

A vezetőnek le sem kell tennie a fenekét, a közeljövő autójának ülése magától kiszámítja és beállítja a legjobb pozíciót. A francia Faurecia autóalkatrész-gyártó most bemutatott ülése mobiltelefonról vezérelhe-

Lábjegyzet

Leonardo da Vincit is tapintatosan kijavította Horváth Gábor és négy kutatótársa. Egy korábbi munkát folytatva (HVG, 2009. február 7.) mutatta ki az ELTE biológiai fizika tanszékének docense, hogy a művészek – és a könyvillusztrátorok, sőt időnként az állatpreparátorok is – évszázadok óta hajlamosak hibásan ábrázolni a négylábú állatok járását. A Plos One online

Forrás: Plos One

tudományos folyóiratban közölt mostani összehasonlításból kiderül, hogy az ősi barlangrajzok készítői – elvégre nekik a vadászszakmányukról volt szó – jobb megfigyelők voltak, mint a későbbi korok alkotói. A festőknél és rajzolóknál ritkábban tévednek a szobrászok, mert helytelen lábtartással könnyen fölborulhat például egy lovas szobor. A biológia és a fizika határán mozgó kutatók megemlítik, de nem vizsgálták külön, hogy művészi vagy szimbolikus indítékok is rejtőzhetnek a háttérben. Nyilván befolyásolja például a szobor kompozícióját, hogy a ló felemelt jobb első lába időnként azt jelzi: a lovas csatában esett el. (Képzünkön da Vinci egy hibás rajza, annak mai vázlatát, az alsó sorban pedig két lehetséges javítását.)

tő, Bluetooth-kapcsolattal. A testmagasságot és a súlyt elég bepötyögni, aztán baráti segítséggel ülőfotót kell készíteni oldalnézetből, végül a karhossz leméréséhez kinyújtott karral meg kell lengetni az okostelefont. Az így nyert adatok alapján a gyártó számítógépe határozza meg és küldi vissza a telefonra a beállításokat. A rendszer terápiás üzemmódba is átkapcsolható: attól függően támasztja meg a testet, hogy

hol fáj a derék vagy a hát. Az önműködő ülés emelt díjas extrái közé tartozik a stresszoldó pontmasszázs vagy az utas stabilizálása az éles kanyarokban. Az elektronikus ülések egy része már most is megjegyzi az olyan beállításokat, mint a távolság a műszerfalról, a háttámla dőlésszöge vagy akár a visszapiillantó tükör állása, de ezeket kézileg kell konfigurálni, és nem minden autós találja meg a sokféle beállítás közül a számára legalkalmasabbat.